

ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE
REVIIA »KNJIŽNICA«

Poročilo za leto 2007

V letu 2007 je bil na skupščini ZBDS izvoljen nov **svet revije** za mandat 2007-2009:

- Karmen Stopar (predsednica), Jerneja Ferlež, Kristina Hacin Ludvik, Fanika Kranjc Vrečko, Gabrijela Pirš.

Uredništvo je bilo imenovano v drugi polovici leta 2006. Nova urednica je začela z urejanjem 3. številke 49. letnika. Uredniški odbor revije ostaja do poteka mandata v letu 2009 nespremenjen v sestavi:

- dr. Irena Sapač, dr. Primož Južnič, dr. Melita Ambrožič, dr. Silva Novljan, dr. Polona Vilar, mag. Stanislav Bahor, dr. Miha Kovač.

Glavna in odgovorna urednica: dr. Eva Kodrič-Dačić.

Uredništvo revije je v letu 2007 delovalo za uresničevanje **dolgoročnih ciljev**:

- nenehna skrb za kakovost revije (prispevkov);
- povečanje števila sodelujočih avtorjev, zlasti s sorodnih znanstvenih področij;
- razširitev vsebinskega področja prispevkov (informacijska znanost, knjigarstvo, sorodne znanosti);
- izboljšanje promocije in marketinga revije in posledično višanje lastnega prihodka (priprava promocijskih gradiv – zgibanka, koledar ipd.; pridobivanje sponzorjev; reklamiranje v publikacijah s področja bibliotekarstva in sorodnih znanosti);
- izdajati letno eno mednarodno številko (evropski projekt);
- oblikovati mednarodni uredniški odbor;
- javnosti zagotoviti dostop do baze celotnih besedil člankov celotnega korpusa do sedaj izdanih letnikov v elektronski obliki.

Prav tako smo uresničevali **kratkoročne cilje**:

- dosledno izvajati recenzijski postopek za vse strokovne in znanstvene prispevke in poskrbeti za večjo usklajenost recenzentov glede upoštevanja kriterijev za ocenjevanje in razvrščanje prispevkov;
- dosledno upoštevati standarde glede znanstvene opreme in izgleda revije ter posameznih prispevkov, skrbeti za ažurno dostavljanje avtorskih izvodov;
- redni obseg revije naj bo namenjen v prvi vrsti strokovnim in znanstvenim prispevkom, referatov se praviloma ne objavlja;
- v reviji mora biti najmanj 65% prostora namenjenega znanstvenim prispevkom;
- uredništvo si bo prizadevalo aktivno iskati »nove« avtorje prispevkov, tudi izven Slovenije, skrbeti je potrebno za enakomerno pokritost strokovnega področja;
- na spletni strani revije oblikovati elektronsko evalvacijsko anketo za ugotavljanje kakovosti revije, izvajanja letnih analiz zbranih podatkov;
- zaključiti projekt digitalizacije starejših letnikov revije in njihove dostopnosti preko interneta kot baze celotnih besedil člankov;

- e-Knjžnica mora praviloma ostati brezplačna, ohranja se tudi tiskana verzija, ki izide 2 meseca pred elektronsko.

Ker je v letu 2007 revija Knjižnica praznovala svojo 50-letnico obstoja, je uredništvo poleg rednih štirih številčk načrtovalo še izdajo posebne številke: Biografskega leksikona slovenskega bibliotekarstva. Prav tako je bila načrtovana nova grafična podoba revije. Revija je v letu 2007 izhajala v sozaložništvu z Narodno in univerzitetno knjižnico (NUK).

Uresničitev programa in ciljev za leto 2007:

1. V skladu z načrtom so bile v letu **izdane** 3 številke (50(2006)4, 51(2007)1, 51(2007)2), do konca leta pa načrtujemo še izid dvojne številke (51(2007)3-4). Peta, izredna številka je prav tako pripravljena in bo šla v tisk takoj po zaključku četrte številke.
Revija je v letu 2007 skušala izpolniti načrte glede rednega izhajanja (maj, oktober, december), vendar je zaradi pomanjkanja kvalitetnih člankov prišlo do sprememb: dvojna številka je bila premaknjena na konec leta, v septembru pa je izšlo bibliografsko kazalo zadnjih dvajsetih letnikov revije.
2. **Naklada** revije 1.500 izvodov je ostala enaka tudi v letu 2007. Število naročnikov je spet rahlo upadlo (1340, leto prej še 1.345), tako da v letu 2008 načrtujemo znižanje naklade.
3. Pri **oblikovanju revije** so bili upoštevani vsi priporočeni standardi in uresničeni skoraj vsi načrti glede vsebine revije. **Vsebinsko** je 51. letnik Knjižnice prinašal prispevke s področja:
 - objavljene so bile bibliografije (bibliografija slovenskih bibliografij, osebne bibliografije, bibliografsko kazalo revije Knjižnica);
 - zgodovine knjižnic in njihovih fondov (fizikalne knjige iz Turjaške knjižnice);
 - knjigarstva (pregled slovenske založniške produkcije 2006);
 - storitev, ki jih izvajajo knjižnice (elektronske knjige v CTK);
 - elektronskih publikacij, svetovnega spleta in digitalnega okolja (primerjava med iskanji s spletnim iskalnikom in v okviru podatkovnih zbirk, orodja za iskanje slik na spletu, knjiga v kibervesolju);
 - oblikovanje fondov knjižnic (uvod v izgradnjo knjižničnih zbirk);
 - projekte (knjižnice izseljencev po svetu);
 - predstavitve tujih izkušenj (pariške znanstvene knjižnice in izobraževanje za digitalno knjižnico);
 - vsebinske obdelave (opombe o vsebini kot dopolnilo vsebinskega opisa leposlovja);
 - obveznega izvoda publikacij (predstavitev novosti novega Zakona o obveznem izvodu publikacij, dvestoletnica obveznega izvoda na Kranjskem in v Sloveniji);
 - biografije bibliotekarjev;
 - založništva in knjigotrštva (reforme in slovenska knjiga, tiskane in elektronske oblike);
 - objave ZBDS;
 - recenzenti 50. letnika.
4. Eden izmed razlogov za **zaostanke** pri izhajanju revije je veliko število zavrženih člankov pa tudi člankov, ki so bili večkrat poslani v recenzijo.
5. »**E-Knjižnica**« deluje uspešno, revija je ažurno (z določenim dogovorjenim časovnim zamikom po tiskani verziji) dostopna na spletu URL: <http://revija-knjiznica.zbds-zveza.si/> . Narejena je tudi povezava prispevkov z bazo COBIB oziroma s sistemom COBISS.
Za e-revijo po pogodbi z ZBDS skrbi Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani.
Urejanje elektronske verzije revije je tudi v letu 2007 po pogodbi znašalo 346 EUR.
V letu 2007 smo začeli tudi s prenovo oziroma posodobitvijo elektronske izdaje. Iskanje po objavljenih prispevkih bo olajšano s predmetnim indeksom, ki ga je že izdelal Aljoša Peljhan in z bibliografskim kazalom revije za vse objavljene letnike. Na spletni strani bomo predstavljali tudi avtorje prispevkov. Programer je že sprejel načrt sprememb.
Glede digitalizacije starih letnikov pa se je izkazalo, da Knjižnica pred letom 2000 z avtorji nima ustreznih avtorskih pogodb, tako da je digitalizacija starejših letnikov revije za zdaj vprašljiva.
6. **Postopek distribucije** revije je urejen, za razpošiljanje revije skrbi tiskarna Biro M. Uredništvo skrbi za ažuriranje baze podatkov o naročnikih. Težave nastanejo le v primeru, če področno društvo ne skrbi

za redno evidenco članstva oziroma o spremembah ne obvesti pravočasno uredništva revije.

V letu 2007 je imela revija Knjižnica 1.340 naročnikov.

7. **Promocija** revije v letu 2007 je bila, kot že leto prej, slaba. Ker revija nima profesionalnih kadrov, niti jih nima ZBDS, je žal nemogoče izvajati še več aktivnosti za pridobivanje novih naročnikov.
8. V letu 2007 (Tabela 1) je bilo skupaj **objavljenih** 33 prispevkov (leto prej 35), od tega 20 znanstvenih in 13 strokovnih ter 11 drugih prispevkov v skupnem obsegu 47,26 AP: znanstveni 30,38 AP (72 %), strokovni 9,43 AP (23 %) in ostali prispevki 2,58 AP (5%). Druga številka, v kateri je bilo objavljeno bibliografsko kazalo revije, ni vključena v razrez. Skupaj je prispevke objavilo 40 različnih avtorjev (preteklo leto 41). V soavtorstvu je bilo napisanih 10 znanstvenih in strokovnih člankov (v letu 2006 prav tako 10), pri ostalih prispevkih je bil avtor en sam. 5 avtorjev je v tem letniku je objavilo po dva oziroma več prispevkov.
9. **Obseg** 51. letnika bo v skladu z načrtovanim (47 AP). V tem letniku je kot druga številka revije izšlo bibliografsko kazalo zadnjih 20-tih letnikov revije Knjižnica. V drugih treh številkah in dodatni, 5. številki, je bilo med objavljenimi članki je 30,38 AP (72%) prostora namenjenega znanstvenim člankom, kar je razmerje, ki ustreza zahtevam znanstvene revije (65%). Ker so bile v letu 2007 podeljene Čopove diplome in priznanja ter nagrade Kalanovega sklada, in so bile objavljene utemeljitve nagrad, je bilo v reviji nekoliko več prostora namenjenega društvenim zadevam (2,58 AP).

Tabela 1: Statistika revije Knjižnica 51 (2007)

leto in številka	število prisp. skupaj	št. znan. prisp.	znanstveni v AP	število strok. prisp.	strokovni v AP	ostali prisp.	ostalo v AP	št. AP SKUPAJ
1	12	6	9.23	7	3.99	5	0.7	13.92
2	1	0	0	1	4.87	2	0.4	5.27
3-4	14	8	14.15	7	5.44	4	1.48	21.07
5	6	6	6,29	0	0	0	0	6,29
letn. 50	33	20	29.67	15	14.30	11	2.58	46.55

Tabela 2: Statistika revije Knjižnica 44(2000) – 51(2007)

letnik in leto	število prisp. skupaj	št. znan. prisp.	znanstveni v AP	število strok. prisp.	strokovni v AP	ostali prisp.	ostalo v AP	št. AP SKUPAJ
44 (2000)	30	19		11				43.09
45 (2001)	28	16		12				37.26
46 (2002)	38	20		18				49.85
47 (2003)	30	19	30.43	11	10.50	3	1.65	42.58
48 (2004)	42	20	33.10	9	9.04	13	8.33	50.56
49 (2005)	45	18	31.95	19	15.28	8	1.75	48.99
50 (2006)	35	16	30.08	11	10.08	8	1.46	41.61
51 (2007)	33	20	29.67	13	14.30	11	2.58	46.55

10. **Delo uredništva** je bilo v letu 2007 usklajeno z zahtevami ministrstev, ki revijo sofinancirata (Ministrstvo za kulturo, ARRS): upoštevani so bili ustrezni standardi, spremljanje prispevkov, recenzijski postopek, delo z avtorji in delo z recenzenti. Strokovnjaki, ki so bili zaproseni za sodelovanje kot recenzenti, so svoje delo opravljali brez finančnega nadomestila, revija Knjižnica jim je le izdala potrdilo o opravljanju recenzentskega dela.
11. V skladu s pogodbo o sofinanciranju revije z ARRS smo elektronsko verzijo številke (pdf.) pošiljali NUK.
12. Dotok **finančnih sredstev** za pripravo in izdajanje revije se je v letu 2007 povečal, tako da bo mogoče izdati vseh pet načrtovanih številke. Revija je bila sofinancirana s strani Ministrstva za kulturo (14.191 EUR) in ARRS (17.044,34 EUR).

Del sredstev pridobiva od naročnikov. **Naročnina** je v letu 2007 znašala:

- 9,20 EUR za individualne naročnike, člane bibliotekarskih društev,
- 32,60 EUR za individualne naročnike, nečlane;
- 7,00 EUR za upokoјence in študente,
- 35,50 EUR za institucije,
- 68 EUR za naročnike iz tujine.

Cenik oglaševanja:

- 418 EUR : 11 x 19 cm,
- 209 EUR : 11 x 9,5 cm,
- 105 EUR : 5,5 x 9,5 cm.

Honorarji za članke in urejanje revije so že pet let nespremenjeni in so na ravni decembra 2000. V letu 2007 so znašali:

Tarife (avtorski honorarji) v letu 2007:		
1 AS	1.850 znakov	
1 AP	16 AS	
1 AP		228 EUR
nad 1 AP dolžine		76 EUR
prevod v angl. 1 AP		381 EUR
lektoriranje slovenščina AP		26 EUR
lektoriranje angleščina AP		107 EUR
uredniški honorar AP		APx0,15x228 EUR
priprava za tisk + 2x korekture		APx7,50x228 EUR
bibl. obdelava članka		5,5 EUR
UDK 1 članek		4,4 EUR
Ključne besede 1 članek		2,1 EUR
poročilo o delu Knjižnice		167 EUR
vloga za financiranje Knjižnice		208,7 EUR

13. Pridobivanje **lastnih finančnih sredstev** je v primeru Knjižnice težko, saj ZBDS nima zaposlenih profesionalnih kadrov, ki bi se lahko ukvarjali s promocijo in trženjem revije, poleg tega gre za precej ozko strokovno področje in sta že sedanje število naročnikov (okoli 1.300) oziroma naklada (1.500 izvodov) visoka za slovenski prostor.

14. V letu 2007 smo podpisali pogodbo z **EBSCO** za vključitev elektronske verzije Knjižnice v podatkovne zbirke. Knjižnica je tako z letošnjim letom indeksirana v Ebscovi podatkovni zbirki **LISTA**.

15. Prispevki, objavljeni v reviji Knjižnica, so tako v celotnem besedilu dosegljivi v podatkovnih zbirkah oziroma prek **servisov LISA, dLib, Google Scholar, COBISS**, abstrakti pa so dostopni v zbirki **LISTA**.

16. Da bi obeležili pol stoletja izhajanje revije, se je uredniški odbor odločil, da bo v letu 2007 poskušal izdati 5., **posebno številko** 51. letnika Knjižnice, ki bo predstavila slovenske bibliotekarje. Žal zaradi dolge bolezni urednika biografskega leksikona do realizacije tega projekta ni prišlo. Uredniški odbor je zato sklenil, da bo kot peto številko izdal prevod prvih strokovnih standardov, ki so bili za javne znanstvene knjižnice avstrijskega cesarstva objavljeni leta 1778 in 1825

dr. Eva Kodrič-Dačić
urednica

Ljubljana, 17.3.2008